

Minden alkalommal, amikor megkeresztelnek valakit, akár egy kisgyermeket, akár egy felnőttet, konfirmációja és hitvallása után, egy rövid ideig ő lesz az Anyaszentegyház legfrissebb (hivatalos) tagja – legalább is addig, amíg valahol a világon meg nem történik egy másik keresztelés, és egy újabb hívő veszi át a helyét. De egy rövid időre mindenképp az az illető a legkésőbb csatlakozó. A mai napon nemcsak a gyülekezetünkbe, hanem az egész anyaszentegyházba fogadjuk szeretettel Judit testvérünket. És az a példázat, amit az Igeolvasás rendjén hallottunk elárul egy keveset arról a közösségről, amibe belekerül, arról, hogy hogyan kell őt fogadni, jobban monda, hogyan nem kell őt fogadni. Milyen érzülettel kell valakit fogadni, aki az egyház legújabb tagja, a 'legkésőbb érkezett munkás'? Így hogy: *milyen jó, hogy te is megérkeztél?* Vagy: *na, jó sokáig tartott. Mi már olyan rég óta itt vagyunk, te miért késtél?* Vagy úgy, ahogyan egy régi tanárom mondta késő-késáknak: *Elkéstél. Ül le, és ne is halljalak.*

Jézus példázata a szőlőmunkásokról pont ezt a kérdést járja körül: hogyan kell viszonyulni azoknak, akik már régen válaszoltak Isten szavára, azokhoz, akik azt csak későn tették meg? A példázat szerint az egész nap gürcölő munkások nem értékelik azt, hogy a szőlősgazda épp ugyanannyi fizetséget ad azoknak, akik csak egy órát dolgoztak, mint azoknak, akik reggeltől ott voltak. Tehát azt a fizetséget, amiért ők megdolgoztak, sajnálják azoktól, akik azt kegyelemből kapják.

És ezt a gondolatot lépten-nyomon megtaláljuk Jézus példázataiban. Még akkor is, amikor a példázatnak látszólag más a főhangsúlya. Például a tékozló fiú példázatában. Mit jegyzünk meg leginkább, vagy legszívesebben abból? Hát hogy van egy atya, aki a legtermészetesebb, legnagyobb szeretettel fogadja vissza azt a fiát, amelyik a bűntől és a disznók vályújától bűzlő ruháiban visszatér hozzá. Vagy annak a királynak a példázatában, aki szolgájának 10.000 talentumnyi tartozását nézi el, egy olyan tartozást, amit amaz sohasem fizethetett volna vissza. Vagy épp ebben a példázatban, amelyikben a szőlősgazda ugyanannyit fizet minden munkásnak. Mit jegyzünk meg ebből a példázatból? **Micsoda szerető atya! Micsoda kegyelmes király! Micsoda bőkezű gazda!** És ezeket természetesen Istenre vonatkoztatjuk...és a szeretetét, a kegyelmét, a bőkezűségét természetesen magunkra vonatkoztatjuk – mi is azt kaphatjuk ingyen kegyelemből.

És aztán jön a fájdalmas tükörbenézés. Mert mindhárom példázatban a figyelem arra irányul, akik bár mindezt megkapták Istentől, másoktól sajnálják. Ott van a második testvér, aki háborog. Ott van a hálátlan szolga, aki mégis visszaköveteli a társa tartozását. És ott vannak a reggeltől dolgozó munkások, akik ferde szemmel nézik, hogy aki legkésőbb jött, is ugyanannyit kap, mint ők. És miért mondom azt, hogy fájdalmas ez a tükör? Mert megértjük őket. Mi több, igazat is adunk nekik. Nem tűnik igazságosnak. Hiszen mi sokkal inkább megérdemljük, mint a másik! Mi sokkal többet tettünk érte, sokkal többet áldoztunk érte!

Holott Jézus az összes példázatával arra mutat, hogy ami a Mennyek országát illeti, *minden* pusztán kegyelem. *Sola gratia!* Vagy ahogyan Pál apostol mondja: *Így hát nem azé aki akarja, nem azé aki fut, hanem a könyörülő Istené.* (Róma 9: 16). És ha kegyelem, akkor nem érdem. Hogyha érdem, akkor nem lehet kegyelem. Ha pedig kegyelem, akkor Isten azt szabadon adhatja annak, akinek csak akarja. Így halljuk a példázatban is: *Hát nem azt tehetek a javaimmal, amit akarok?* – mondja a szőlősgazda. Vagy azért vagy irigy, mert én jó vagyok hozzájuk?

Épp ez a hozzáállás az, amire Jézus válaszképpen mondta el ezt a példázatot. Máté 19-ben, miután Jézus beszélget a gazdag ifjútól, aki Istenfélő életet él, aki szintén az örök életre vágyik, de nem tud megválni a földi gazdagságától. S ez után az epizód után kérdi meg Péter, a tanítványok szószólója: *Mi, uram, mi mindent elhagytunk érted, Uram. Velünk mi lesz?* – mintha azt kérdezte volna: *Uram, igaz, milyen ügyesek voltunk, mennyi mindent feláldoztunk érted? Az első pillanattól kezdve veled voltunk. Ezért biztos, hogy sokat érdemlünk, nem?* De Jézus ezek által a példázatok által éppen arra mutat rá:

pont ugyanazt kapjátok, mind mindenki, aki leteszi saját életét, és énbennem lel új életre. Nem többet, és nem kevesebben. És hozzáteszi: ezért lesz sok utolsóból első, és sok elsőből utolsó.

Jézus arra emlékeztet, hogy a mennyek országának a logikája nem ugyanaz, mint a miénk. A mi emberi logikánk érdemre, jogra, saját igazságunkra épül. Mert azok az emberek, akik nagy tisztességnek, presztízsnak örvendenek emberek előtt, lehet, hogy Isten előtt nem kedvesek, mert a földi dicséreték gőgössé teszik őket. És fordítva, lehet, hogy azok, akiket a világ lenéz, megtagad, kinevet, Isten előtt kegyelmet kapnak, mert ők igazán tudják, hogy mi a kegyelem. Tehát röviden: az örök életre való tekintettel a világ logikája megbízhatatlan.

És ezért szól a felhívás mindannyiunknak ugyanúgy: Isten még keresi a munkásait. Ez nyilvánvaló, hisz még mindig szól a hívó szava. Mindig, amikor az Ige szól a Bibliában, a prédikációban: *jertek, mert még van hely a szőlőskertben. És még munka is van elég. Nem tudjuk, hogy meddig.* És mindenki ugyanazt a bért kapja: a Jézus Krisztusban felkínált váltságot a bűneinkért, és az örök életet!

És ez ugyanaz annak is, aki ma hallott először Jézusról, és annak, aki minden vasárnap hallja az Igét. Ugyanaz annak, aki a legújabb tagja az egyháznak, és annak, aki már egész életében hűséges egyházához, gyülekezetéhez, Istenéhez. Ugyanaz annak, akit az Úr a legnagyobb bűnből ragadja ki, és ugyanaz annak, aki (a gazdag ifjúhoz hasonlóan) egész életében Isten akarata szerint próbál élni. Vagy talán az egyik inkább megérdemelte Isten kegyelmét? Hát nem érezzük az ellentmondást ebben a szavakban? 'Megérdemelni Isten kegyelmét'...hogya érdem, akkor nem kegyelem. Ha kegyelem, akkor nem érdem. Ez a kegyelem ugyanaz annak, aki itt van, és annak aki nincs itt, vagy nem akar itt lenni. És ez a kegyelem ugyanaz annak is, aki általunk kell, hogy meghallja: *gyere, mert van még hely a szőlőskertben!*

És ezzel a felelőséggel tartozunk egymásnak. Egy híres ateista celeb, Penn Jillette mondta egyszer: *'Egyáltalán nem értek egyet a keresztyénekkal, bár nem zavar, hogy valaki abban hisz, amiben akar. De nem tudok megbecsülni egy olyan keresztyént, aki nem evangélizál. Mert hogyha tényleg hiszed azt, amit vallasz, hogy Jézusban örök élet van a benne hívőknek, vagy örök kárhozát a benne nem hívőknek...hát akkor mindent elkövetnél, hogy én is higgyek. De ha azt mondod: hát...mindenkinek szabad döntése...(holland kifejezéssel: mindenkit saját értékében kell hagyni)... az azt jelentené, hogy nem érdekel, hogy velem mi történik.'* – csak neked legyen meg az a hön áhított örök életed.

Persze, a hitről kialakított véleménye nagyon egyszínű, és leegyszerűsített...mert a hitet képtelenek vagyunk egymásnak adni, képtelenek vagyunk egymást meggyőzni, vagy hitre kényszeríteni – a hit mindig Isten ajándéka a szentlélek által. De igazat kell adnunk neki ezen a ponton: az, hogy hogyan értjük, vagy vonatkoztatjuk magunkra Jézus missziói parancsát – 'tegyetek tanítványokká minden népeket' – sokat elárul arról, hogy milyen a hitünk. Mert az evangélium hihetetlenül nyitott és befogadó: zsidónak és pogánynak, farizeusnak és a legnagyobb bűnösnek is ugyanaz. És a kegyelem is ugyanaz. De ugyanaz az evangélium rendkívül kirekesztő is. Jézus: senki sem jut az Atyához, csakis én általam. És Isten a Törvényben is kimondja: *ne legyenek idegen isteneid énelőttem.* Ez egy paradoxon, de az evangélium egyszerre befogadó és kirekesztő. Jézus ezt így fogalmazza: *sokan vannak a hivatalosak, de kevesen a választottak.*

De hogyha a missziót saját feladatunknak látjuk, és magunk próbáljuk megoldani ezt a paradoxont, nem fog sikerülni. Mert a misszió nem egy cél, nem egy feladat, hanem egy létforma, egy életvitel. Hogyha cél vagy feladat volna, akkor azt emberi tervezéssel, missziói célkitűzésekkel, politikával, aktivizmussal el lehetne érni. De hát az imént láttuk: hitet adni nem az ember dolga. Az ember dolga a bizonyásgtétel. És ez nem cél, hanem létforma. Hogyha Isten kegyelme tényleg megéri az ember szívét, akkor az az élet tényleg attól fog fényleni, attól fog illatozni. És aki azt megtapasztalta nem mondhat mást, mint: *jöjj velem, és tegyél te is úgy, mint én!*

És akkor végre megérkeztünk ahhoz a kérdéshez, amit az elején tettem fel: hogyan viszonyuljunk az 'utolsó órában érkezettekhez'? Kérdezzem másként: mi lett volna egy helyénvaló válasz az első munkások részéről a utolsó idők munkásai irányába? Hát, ami biztosan nem, az ez: *Nem, az utolsók nem kaphatják ugyanazt, mint mi!* Még rosszabb reakció lenne ez: *Hát, ha ez így működik, akkor biztos, hogy holnap én is várok az utolsó óráig.* Igen, de lehet, hogy akkorra már befejeződik a munka. Nem. Az egyetlen jó válasz ez lehet: *na látod, milyen jó hely ez? Látod, milyen végtelenül rendes ez a gazda? Ugye, hogy eljövünk holnap reggel is dolgozni?*

És kedves testvérek – és ezzel zárom – ez a gondolat csodás módon rejlik ebben a példázatban is. Mi a munkások bére? Miben egyeztek meg a gazdával? Egy dénárban. A római korban az volt egy egyszerű munkásnak az egy napi bére. Éppen csak annyi, amennyiért elég ételt vehetett, hogy egy napot kibírjon, hogy következő nap is tudjon dolgozni. Egy dénár. Ha korán jössz, ha későn, ugyanannyit kapsz. Elegendőt a mai napra. Hogyha holnap is élni akarsz, holnap is válaszolnod kell a gazda hívó szavára. Mert munka van elég. A munka még tart. Míg az örök nyugalom napja meg nem kezdődik. **ÁMEN**

Grote God, hemelse Vader! Wij willen U onze dank uitspreken daarvoor, dat U in Uw Zoon, Jezus Christus uw heilswerk heeft volbracht. Wij danken U voor het wonder van kerst, de vleeswording van het woord, wij danken U voor het kruis aan Golgotha, en wij danken U voor de opstanding op de derde dag, wat de kracht van de dood voor altijd verbroken heeft. Maar al deze dingen zouden wij niet kunnen waarnemen, begrijpen, geloven, als U op met pinksteren niet Uw Heilige Geest had gegeven, om ons die grote rijkdom bekend te maken, die Jezus Christus is. Wij danken U voor deze Geest, dat ons leert geloven, hopen en liefhebben door Uw kracht. Door Uw kracht kunnen wij ook nu hier bijeen zijn als Uw kerk. Wilt U zelf bereiken, dat wij met de gebeden die wij spreken, de gezangen die wij zingen, het Woord wat wij lezen en horen, steeds meer dichterbij U en elkaar getrokken mogen worden. Wilt U ons gebed verhoren in Jezus' naam. **AMEN**